

Stanowisko
Związku Miast Polskich
w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o pracownikach samorządowych
oraz niektórych innych

Związek Miast Polskich negatywnie opiniuje poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o pracownikach samorządowych oraz niektórych innych (druk sejmowy nr 247).

Projekt ustawy zakłada usunięcie przepisów dotyczących możliwości zatrudniania w urzędach samorządowych doradców i asystentów.

Rozwiązanie takie wprowadzono nowelizacją ustawy o pracownikach samorządowych z 21 listopada 2008 roku, określając niewysokie limity zatrudnienia doradców i asystentów oraz wprowadzając ograniczenia, co do jednostek, w których mogą pełnić te funkcje.

Zgodnie z zamierzeniami ustawodawcy i praktyką stosowaną przez miasta, podstawowym zadaniem osób zatrudnionych na stanowiskach doradców i asystentów jest merytoryczne i organizacyjne wsparcie burmistrza lub prezydenta.

Powszechnie stosowaną praktyką jest, że osoby te służą pomocą nie tylko burmistrzowi lub prezydentowi, ale wspierają również ich zastępców, kierowników komórek organizacyjnych urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych. Dzięki temu zarządzający wspólnotą samorządową korzystają z ich fachowej wiedzy i doświadczenia zawodowego. Nierzadko także doradcy inspirują władze samorządowe do podejmowania działań istotnych dla mieszkańców miasta.

Częstą praktyką jest decyzja burmistrza lub prezydenta miasta o zatrudnieniu doradcy, zamiast swojego zastępcy. W tym kontekście wątpliwości budzi założenie projektodawców, że zmiana dotychczasowych przepisów przyniesie oszczędności jednostkom samorządu terytorialnego. Można bowiem spodziewać się, że likwidacja stanowiska doradcy pociągnie za sobą bądź konieczność zasięgania opinii eksperckich na podstawie umów cywilnoprawnych, bądź utworzenia kolejnych stanowisk urzędniczych. Podobnie likwidacja stanowisk asystentów będzie skutkować koniecznością utworzenia w ich miejsce stanowisk pomocniczych i obsługi.

W naszej opinii, nowelizacja przepisów winna odbywać się w oparciu o argumenty o charakterze merytorycznym oraz o rzetelne dane liczbowe.

Tymczasem uzasadnienie do opiniowanego projektu nie zawiera tego typu argumentów, odwołując się nie do faktów, a jedynie do przekonań pojedynczych osób oraz dalece przeszacowanych i niewiarygodnych szacunków kosztów zatrudnienia doradców i asystentów w urzędach samorządowych.

Wiele samorządów nie korzysta z takiej możliwości w ogóle lub tylko w ograniczonym wymiarze (np. zatrudniając doradcę na czas określony, związany z wykonaniem konkretnego

zadania). Natomiast projektodawcy, zgoła odwrotnie, szacują zatrudnienie doradców i asystentów w maksymalnym, określonym ustawą wymiarze.

Zwracamy także uwagę, że błędami merytorycznymi zawartymi w uzasadnieniu do ustawy są twierdzenia, że „w powszechnym odbiorze gabinety polityczne stanowią zbędny element funkcjonowania, zarówno ministerstw, jak i samorządu terytorialnego” oraz, że na stanowiskach doradców lub asystentów zatrudniani są „ludzie młodzi nierzadko bez jakiegokolwiek doświadczenia na rynku pracy.”

Tymczasem, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, instytucja gabinetu politycznego występuje jedynie w administracji rządowej, a nie w samorządach terytorialnych.

Natomiast w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych wskazano, że osoba zatrudniona na stanowisku doradcy musi posiadać wykształcenie wyższe oraz co najmniej 5-letni staż pracy.

Jak wynika z analizy biografii osób zatrudnionych na stanowiskach doradców w miastach nie do obronienia jest teza, że zostały one dobrane wyłącznie z klucza politycznego i nie posiadają wiedzy merytorycznej do sprawowania określonych funkcji Doradcy sprawują funkcje eksperckie, są specjalistami w określonych dziedzinach, zajmują się określoną tematyką, rozwiązywaniem problemów związanych z zarządzaniem miastem. Na przykład mając na uwadze istotne dla mieszkańców Krakowa zagadnienia, w Urzędzie Miasta Krakowa zatrudniono Doradcę Prezydenta Miasta Krakowa ds. Jakości Powietrza czy Doradcę Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Senioralnej.

Na stanowiskach doradców bywają zatrudniane osoby, które w określonych środowiskach są postaciami nie tylko rozpoznawalnymi, ale cieszącymi się niekwestionowanym uznaniem i autorytetem.

Zwracamy uwagę, że oceny słuszności decyzji burmistrzów i prezydentów w sprawie zatrudnienia doradców i asystentów, dokonują radni, uchwalając budżet na funkcjonowanie administracji samorządowej, a przede wszystkim sami mieszkańcy w akcie wyborczym.

Argument, że w powszechnym odbiorze gabinety polityczne stanowią zbędny element funkcjonowania w jednostkach samorządu terytorialnego, bez pogłębionej analizy obecnej sytuacji, nie może być wystarczającym do podejmowania daleko idących zmian w ustawie o pracownikach samorządowych.

Za Zarząd

Zygmunt Frankiewicz
PREZES ZWIĄZKU